

POPULÄRVETENSKAPLIG SAMMANFATTNING (kan även bifogas som bilaga)

Organisationens namn SVA
Projektitel Riskfaktorer för förekomsten av <i>Yersinia enterocolitica</i> i svenska grisbesättningar

Sammanfattning

Grisar är den viktigaste smittkällan för yersinios hos människa och *Y. enterocolitica* är den vanligaste zoonotiska bakterien hos svenska grisar.

Yersinios är en tarminfektion orsakad av bakterien *Y. enterocolitica* eller *Y. pseudotuberculosis*. De flesta humanfallen av yersinios orsakas av arten *enterocolitica*. Sjukdomen är en av de mest rapporterade zoonoserna på människa i Sverige och i EU. Årligen rapporteras 300-800 humanfall av yersinios i Sverige. Av dessa är cirka 75 % inhemskt smittade och cirka 30 % av de drabbade är barn under fem år. Det verkliga antalet fall är mycket större, uppskattningsvis 7,7 gånger fler.

I denna studie provtogs åtta grisbesättningar under våren, hösten och vintern 2016-2017. Förekomsten av *Y. enterocolitica* varierade mellan 0 och 52.9%. Besättningen där *Y. enterocolitica* påvisades från över hälften av proverna var en stor slaktsvinsbesättning. Slaktsvinen antas få smittan av suggan eller från omgivningen. Vilka faktorer som påverkar förekomsten eller utsöndringen är dock oklara. *Y. enterocolitica* påvisades oftast på hösten (26%) jämfört med våren eller vintern (14%). Bioserotypen 4/O:3 som oftast påvisades från dessa besättningar är den vanligaste bioserotypen hos humanfall i Sverige.